

Sygnatura akt II S 380/18

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lutego 2019 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie

Przewodniczący: SSO Jarosław Tyrpa (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Beata Tabaka

SO Magdalena Meroń –Pomarańska

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2019 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi M. D.

o stwierdzenie przewlekłości postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa -Podgórze w Krakowie IV Wydziałem Ksiąg Wieczystych pod sygnaturą akt DzKw/KR1P/00020658/18

postanawia:

I. stwierdzić, że w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Podgórze w Krakowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych pod sygn. DzKw/KR1P/00020658/18 nastąpiła przewlekłość postępowania;

II. przyznać od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie na rzecz skarżącego M. D. kwotę 2.000 (dwa tysiące) złotych;

III. w pozostałym zakresie skargę oddalić;

IV. zwrócić skarżącemu kwotę 200 (dwieście) złotych tytułem zwrotu uiszczonych opłat od skargi.

SSO Magdalena Meroń –Pomarańska SSO Jarosław Tyrpa SSO Beata Tabaka

UZASADNIENIE

Skarżący M. D. w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, domagał się stwierdzenia przewlekłości postępowania prowadzonego przed Sądem Rejonowym dla Krakowa -Podgórze w Krakowie IV Wydziałem Ksiąg Wieczystych pod sygnaturą akt DzKw/KR1P/00020658/18, przyznania z tego tytułu od Skarbu Państwa kwoty 3.600 zł za okres do dnia złożenia skargi oraz 600 zł za każdy kolejny miesiąc przewlekłości postępowania.

W uzasadnieniu skargi podniesiono, że wniosek inicjujący postępowanie, którego przedmiotem jest wyodrębnienie lokalu do nowej księgi wieczystej, oraz wpis w nowozałożonej księdze wieczystej prawa własności oraz hipoteki, został złożony w lutym 2018 r. pomimo to do dnia złożenia skargi wnioski te nie zostały rozpoznane. Skarżący wskazał, że na zakup nieruchomości, której dotyczył wniosek został przez niego zaciągnięty kredyt zabezpieczony hipoteką, który do chwili ujawnienia hipoteki w księdze wieczystej jest wyżej oprocentowany. Z powodu braku założenia księgi wieczystej oraz wpisu żadnej hipoteki, bank kieruje do skarżącego monity, dotyczące wypowiedzenia umowy kredytu. Z uwagi na brak wpisu hipoteki w księdze wieczystej skarżący zmuszony jest uiszczać zwiększone raty tytułem spłaty kredytu,

co spowodowało pogorszenie jego sytuacji materialnej. Skarżący podniósł także, że we wrześniu 2018 roku wnosił o przyspieszenie rozpoznania wniosku, pomimo to do chwili złożenia skargi wniosek nie został rozpoznany, natomiast wnioskodawca uzyskał informację, iż rozpoznanie przedmiotowego wniosku uzależnione było od uprzedniego wpisu w księdze wieczystej o nr (...). Uzasadniając wysokość roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia skarżący wskazał, że wobec braku wpisu żądanej hipoteki, uiszcza co miesiąc zwiększoną ratę kredytu o 600 zł, co przy uwzględnieniu, iż od chwili złożenia wniosku upłynął okres 9 miesięcy daje kwotę 3600 zł, której domagał się w ramach zadośćuczynienia zasądzenia od Skarbu Państwa.

Skarb Państwa – Sąd Rejonowy dla Krakowa – Podgórze w Krakowie wniósł o oddalenie skargi, wskazując, że nie doszło do przewlekłości postępowania, a czas rozpoznania wniosku wynikał z konieczności rozpoznania uprzednich wniosków i znacznej ilości spraw w referacie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Ustawa z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. z 2004 r., nr 179, poz. 1843) określa w art. 2 ust. 1 pojęcie przewlekłości postępowania stanowiąc, że przewlekłość zachodzi wówczas gdy postępowanie w danej sprawie trwa dłużej niż to jest konieczne do wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne do rozstrzygnięcia sprawy, uwzględniając ocenę terminowości i prawidłowości czynności sądowych, charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawikłaności, znaczenia dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron. Normatywna treść powołanego przepisu wskazuje wobec tego, że przewlekłość postępowania ma miejsce wówczas gdy trwa ono ponad konieczność niezbędną do wyjaśnienia istotnych dla końcowego rozstrzygnięcia okoliczności faktycznych i prawnych, leżących w związku przyczynowym z działaniem lub bezczynnością sądu.

Analiza przebiegu postępowania objętego skargą wskazuje, że od chwili złożenia przedmiotowego wniosku do chwili dokonania żądanych wpisów upłynął okres niemal 10 miesięcy, co niewątpliwie świadczy o przewlekłości przedmiotowego postępowania uwzględniając okoliczność, że wniosek nie był obciążony żadnymi brakami formalnymi, a jego rozpoznanie nie miało charakteru skomplikowanego.

Argumentem przemawiającym przeciwko stwierdzeniu przewlekłości nie może być ani konieczność rozpoznania wcześniejszych wniosków o wpis ani braki kadrowe. Po pierwsze, czas rozpoznania wniosku, który wynosi 10 miesięcy jest niewątpliwie nadmierny zważywszy na charakter postępowania wieczystoksięgowego i nie może go usprawiedliwiać fakt konieczności rozpoznania innych wniosków. Rzecz jasna okoliczność ta ma znaczenie dla stwierdzenia przewlekłości ale nie może świadczyć o jej braku przy tak długim okresie rozpoznania wniosku w postępowaniu, które w istocie ma charakter rejestrowy i nie wymaga podejmowania takich czynności jak wyznaczenie rozprawy czy ocena innych dowodów niż załączone do wniosku dokumenty. Złożony przez skarżącego wniosek był przy tym kompletny i nie wymagał żadnych uzupełnień. Po drugie, ilość spraw i braki kadrowe nie mogą stanowić podstawy do oddalenia skargi albowiem organizacja funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości należy do szerokiego obowiązku państwa, które winno zapewnić stronie prawo do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie. Okres 10 miesięcy oczekiwania na wpis w księdze wieczystej niewątpliwie za rozsądny nie można uznać.

Jakkolwiek jednak Sąd Okręgowy uznał skargę za zasadną co do istoty, to nie znalazł wystarczających przesłanek przemawiających za przyznaniem skarżącemu żądanej z tego tytułu kwoty zadośćuczynienia. Zgodnie z treścią art. 12 ust. 4 cyt. wyżej ustawy sąd może w razie uwzględnienia skargi, na żądanie skarżącego, przyznać od Skarbu Państwa odpowiednią sumę pieniężną w wysokości od 2000 do 20.000 zł. Wysokość sumy pieniężnej, w granicach wskazanych w zdaniu pierwszym, wynosi nie mniej niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość postępowania. Sąd może przyznać sumę pieniężną wyższą niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, jeżeli sprawa ma szczególne znaczenie dla skarżącego, który swoją postawą nie przyczynił się w sposób zawiniony do wydłużenia czasu trwania postępowania. W niniejszej sprawie postępowanie zostało wszczęte w lutym 2018 roku, a

zatem nie przekraczało roku, co w myśl powołanego przepisu uzasadnia przyznanie kwoty 2000 zł. Sąd Okręgowy określając wysokość zasądzonej na rzecz skarżącego kwoty wziął pod uwagę powołane unormowania oraz poczynione powyżej ustalenia, nie znajdując podstawy do uznania, iż zachodziły w sprawie szczególne okoliczności uzasadniające przyznanie na rzecz skarżącego wyższej kwoty zadośćuczynienia.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 12 ust. 2 i ust.4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 z późn. zm.).

Pomimo prawomocnego zakończenia postępowania o wpis skarga podlegała merytorycznemu rozpoznaniu z uwagi na datę jej wniesienia. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem skarga, która została wniesiona w toku postępowania podlega rozpoznaniu merytorycznemu także po jego zakończeniu (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2008 roku, III SPZP 1/07, OSNP 2008/13-14/205). Nie może bowiem budzić wątpliwości, że wniesienie skargi powinno nastąpić w toku postępowania, po zaistnieniu stanu, który w ocenie skarżącego uzasadnia podniesione w niej zarzuty, nie później jednak niż do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. Postępowanie w sprawie trwa bowiem (jest w toku) dopóty, dopóki nie dojdzie do wydania w sprawie prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie (por. M. Romańska: Skarga na przewlekłość postępowania sądowego, Przegląd Sądowy 2005 nr 11-12, s. 66).

Sąd Okręgowy na podstawie art. 17 ust. 3 powołanej ustawy zwrócił skarżącemu kwotę 200 zł, stanowiącej uiszczoną opłatę od skargi.

SSO Magdalena Meroń –Pomarańska SSO Jarosław Tyrpa SSO Beata Tabaka